

«Ми очікуємо збільшення інвестицій у європейську безпеку»

Американські конгресмени Брендан Бойл і Джейсон Кроу про згуртованість НАТО, китайські технології та очікування від Європи

Інтерв'ю провели Ліза Фельгендрейфф і Александр Ізеле

Від початку повномасштабної війни Росії проти України минув майже рік, а США та їхні союзники ведуть безперервні й іноді палкі дискусії про оптимальний рівень військової підтримки України. Про це ви також говорили на Мюнхенській конференції з безпеки. Як ви оцінюєте нинішні зусилля Європи на підтримку України?

Джейсон Кроу: До завершення війни ще далеко, проте ми виконали неймовірну роботу, об'єднавшись у коаліцію. І тут я маю на увазі не лише НАТО, а й велику Українську контактну групу, через яку надаємо допомогу. Саме це дає Україні можливість виграти війну – зброя, спорядження, фінансова допомога і санкції проти Росії, які є необхідними. Три роки тому темою Мюнхенської конференції з безпеки була «беззахідність» (Westlessness). Тоді висловлювалася думка, що Захід збився зі шляху, а власне трансатлантичне партнерство вже не має свого колишнього значення. Про майбутнє НАТО точилися постійні дебати. Сьогодні ж дискусія зовсім інша. НАТО, як організація, зміцнилася. Трансатлантичне партнерство також стало сильнішим, а люди визнають, що воно необхідне.

Брендан Бойл: Минулий рік став знаковим для трансатлантичного союзу й НАТО зокрема. Сьогодні ніхто не називає НАТО безпомічною організацією та не ставить під сумнів важливість або міць Альянсу. Ще чотири роки тому люди жартували про те, чи існуватиме НАТО у 2023 році. Я неймовірно пишаюся єдністю НАТО, єдністю Європи і Північної Америки, особливо Сполучених Штатів. Для мене дуже важливо, щоб це й надалі було так, а надто якщо цього року на нас чекає економічний спад.

Нам, як представникам народу, вкрай важливо надалі підтримувати боротьбу України проти російської агресії, навіть якщо деякі наші громадяни прагнуть заглибитися в себе і зосередитися на власних внутрішньополітичних проблемах.

Однак минулого року всередині трансатлантичного альянсу виникли проблеми, особливо щодо постачання бойових танків в Україну...

Бойл: ...і питання, чи постачатиме Німеччина танки Leopard. Так і є. Суперечки часом виникають, але ми повинні знайти правильне рішення. Минулого року в цей час я був на Парламентській асамблеї НАТО в Брюсселі. Навіть у дні, що передували російському вторгненню, переважна більшість колег-парламентарів із інших країн НАТО не вірили в його вірогідність. І те, що сьогодні ми в цілому підтримуємо зусилля, спрямовані на допомогу Україні, є насправду чудово – і це не можна сприймати як належне.

Путін вважає, що демократії з вільними та відкритими дебатами є слабкими. Він помиляється.

Кроу: Я не підтримую думку, що незгода й дебати становлять проблему. У Росії немає дебатів, відсутні вони й у Китаї. І це не те, чого прагнемо ми. Коли створюється партнерство, коаліція вільних, незалежних і демократичних націй, кожна з них може висловити свою точку зору, свої погляди, і ніхто не має монополії завжди й у всьому мати рацію. Дебати призводять до кращих результатів. Владімір Путін вважає, що це наша слабкість – і, зрештою, саме про це йдеться. Це випробування конкуруючих моделей, конкуруючих світоглядів. Він вважає, що демократії з вільними та відкритими дебатами є слабкими. Він помиляється. Можна об'єднати у коаліцію понад 50 країн, які мають розбіжності, і все одно знайти найкращий спосіб підтримати Україну так, аби вона перемогла.

Ви говорите про коаліцію, про єдність НАТО. Але чи не виконують США в Україні роботу Європи?

Кроу: Ні. Українська контактна група, що налічує більше 50 країн, збиралася, і кожна країна зробила свій внесок у цей процес. Лідерство США було необхідним, адже ми допомогли створити цю коаліцію, проте не діємо самотужки. Кожен зробив

конкретний внесок у цей пазл: надає конкретну систему озброєнь; проводить навчання українських військових в Німеччині, Польщі та по всій Європі; надає розвідувальну підтримку й допомагає в обміні інформацією; накладає санкції. В цьому різні країни в різний час брали на себе лідерство. Це була чудова багатостороння місія, подібної до якої ми ще не бачили в сучасній історії. Так багато країн із таким різним досвідом об'єдналися, щоб допомогти Україні захистити себе і бути на передовій демократії.

Війна проти України домінує у повсякденній політиці. Але на передній план дедалі частіше виходить конфлікт із Китаєм: чи то запуск повітряних куль, чи то публічна заява колишнього американського генерала про те, що війна з Китаєм відбудеться протягом наступних двох років. Що означає протистояння з Китаєм для відносин у межах трансатлантичного альянсу?

Бойл: Я б вельми скептично поставився до будь-кого, хто робить остаточні прогнози щодо війни з Китаєм. Гадаю, зараз не варто гаяти час на роздуми про те, скільки років залишилося до початку війни. Звичайно, Китай є конкурентом для США і НАТО, але ми не повернемося до поведінки, яку демонстрували під час холодної війни. Стосунки з Китаєм не будуть такими, якими були в часи холодної війни по відношенню до Радянського Союзу, адже ми маємо значні економічні зв'язки. Аналогія така: під час холодної війни Захід практично не торгував ані з Радянським Союзом, ані з країнами Східного блоку. На противагу цьому, Китай – окрім Канади і Мексики – сьогодні є нашим найбільшим торговельним партнером. Китай має тісні торговельні відносини з низкою країн ЄС, у тому числі з Німеччиною. Ми маємо з'ясувати, як бути економічними партнерами, з одного боку, і конкурентами – з іншого.

А запуск повітряної кулі над територією США є провокацією з боку китайців і вельми поганою дією. Китай – як і будь-яка інша країна – повинен знати, що повітряні кулі або інші літаючі об'єкти, що порушують повітряний простір США, будуть збиті.

Десять років в стратегічній концепції НАТО не було жодного слова про Китай

І останнє: десять років в стратегічній концепції НАТО не було жодного слова про Китай. Ми переглянули стратегічний документ лише минулого року, і Парламентська асамблея НАТО підготувала низку резолюцій і меморандумів, і деякі з них я допомагав розробляти як голова комітету з політичних питань. Стосунки з Китаєм зараз широко висвітлюються в стратегічній

концепції НАТО, і це правильно.

Кроу: Сполучені Штати не хочуть вступати в конфлікт із Китаєм. У чомусь ми є супротивниками, в чомусь – конкурентами, та в разі конфлікту не виграє ніхто, ні у військовому, ні в будь-якому іншому сенсі. На відміну від Росії та колишнього Радянського Союзу часів холодної війни, ми маємо спільні інтереси з китайським народом. Попри те, що наші погляди сильно різняться з поглядами Комуністичної партії Китаю, що становить певну загрозу міжнародному правопорядку, такі питання, як кліматична криза, трудові стандарти або сучасна економіка в XXI столітті, вимагають певного рівня співпраці. Ключ до успіху в тому, щоб тримати двері діалогу відчиненими в розумний і свідомий спосіб.

Одним із спірних моментів між Сполученими Штатами, Німеччиною та Європейським союзом є китайські технології. 2020 року делегація США на Мюнхенській конференції з безпеки неодноразово попереджала про небезпеку, що становлять Huawei та китайські інвестиції в телекомунікаційну інфраструктуру. Німеччина та інші країни почали відмовлятися від них, усвідомивши, що Китай використовує ці технології з метою шпигунства і що інвестиції мають велику ціну. Відмова від певних критично важливих технологій усе ще необхідна. Але ви не можете відмовитися від інвестицій, якщо альтернативи немає. Тому в Європейському союзі необхідно розбудовувати телекомунікаційну інфраструктуру в рамках багатосторонньої співпраці з НАТО.

Із огляду на постійну напруженість і системне суперництво з Китаєм, чого Вашингтон очікує від ЄС?

Кроу: Як член комітету Палати представників з питань розвідки, можу сказати, що, по-перше, з огляду на загрози, з якими ми стикаємося, ми потребуємо вищого рівня співпраці у сфері оперативної розвідки. Але це стане можливим лише тоді, коли європейські країни й наші партнери усунуть контррозвідувальні загрози та прогалини в телекомунікаційній інфраструктурі. Іншими словами, ми будемо ділитися розвідувальними даними з нашими європейськими партнерами винятково тоді, коли будемо мати певність, що їхня телекомунікаційна інфраструктура та контррозвідувальні можливості є достатніми для такої співпраці.

По-друге, ми очікуємо вищого рівня інвестицій у європейську безпеку «парасольку». Німеччина вже діє, інвестувавши 100 млрд євро. Так само чинять інші країни, проте потрібно зробити більше: досягти цільового показника у два відсотки оборонних

витрат, а також провести достатню модернізацію.

*Нам потрібна
потужніша співпраця в
сфері оборонної
промисловості*

По-третє, нам потрібна потужніша співпраця в сфері оборонної промисловості. Україна зараз має багато військової техніки, і знадобляться роки, щоб відновити наші запаси та інвентар, оскільки багато озброєнь постачається в Україну. Щоб досягти цього, необхідна більш тісна співпраця між американською та європейською промисловістю.

І, нарешті, по-четверте, економічна співпраця, збільшення рівня торгівлі, розширення, зокрема, наших досліджень і розробок та науково-технічної співпраці, щоб вивести деякі з цих критично важливих технологій з Китаю і китайської сфери впливу.

Бойл: У Європі існують різні погляди на те, як протистояти Китаю. Переглянутий стратегічний документ НАТО свідчить, що тепер ми погоджуємося з тим, що багато наших європейських друзів і союзників бачать ту ж саму загрозу і небезпеку, визнаючи при цьому, що разом повинні працювати над тим, аби уникнути збройного конфлікту. На зустрічі «Великої двадцятки» в Гамбурзі в 2017 році я бачив, як Сі Цзіньпіна вшановували так, наче він – великий демократичний лідер. Але це не так. Якщо за останні роки ми чогось і навчилися, так це того, що Росія Володимира Путіна і контрольований Комуністичною партією Китай не поділяють наших цінностей і що трансатлантичний альянс – це більше, ніж спільнота заможних держав із високим ВВП, які прагнуть об'єднатися задля допомоги одна одній у військовому плані. Тому я сподіваюся, що наші союзники визнають це і діятимуть відповідно.

Переклад з німецької Ірини Савюк

Брендан Бойл
Філадельфія

Брендан Бойл (Brendan Boyle) – член Парламентської асамблеї НАТО і очільник комітету з питань політики. Від 2015 року працює в Палаті представників Конгресу США та очолює комітет із питань бюджету.

Джейсон Кроу

Денвер

Джейсон Кроу (Jason Crow) є членом Палати представників США з 2019 року. Був одним із семи керівників процедури імпічменту Дональда Трампа. Офіцер армії в Іраку та Афганістані.

